

Warszawa, dnia 28 marca 2018 r.

Sygn. akt II R 2Zm 10a/18

DECYZJA nr II R 2Zm 10a/18

Komisja do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich, w składzie:

Przewodniczący Komisji:

Patryk Jaki

Członkowie Komisji:

Sebastian Kaleta, Łukasz Kondratko, Robert Kropiwnicki, Paweł Lisiecki, Jan Mosiński,
Bartłomiej Opaliński, Paweł Rabiej, Adam Zieliński

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 28 marca 2018 r.

sprawy o zmianę decyzji Komisji do spraw usuwania skutków prawnych decyzji
reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem
prawa, z dnia 18 września 2017 r., nr R 10/17, uchylającej w całości decyzję Prezydenta m.st.
Warszawy z dnia _____ r. nr _____ oraz odmawiającej ustanowienia
prawa użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Poznańskiej
14,

na podstawie art. 154 § 1 i § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania
administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257, z późn. zm.; dalej: k.p.a.) w zw. z art. 38 ust. 1
oraz art. 40e ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków
prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych
z naruszeniem prawa (Dz.U. z 2017 r.poz. 718 ze zm., dalej ustawa z dnia 9 marca 2017 r.)

orzeka:

**zmienić własną decyzję z dnia 18 września 2017 r., nr R 10/17, uchylającą w całości
decyzję Prezydenta m.st. Warszawy z dnia _____ r., nr _____ oraz
odmawiającą ustanowienia prawa użytkowania wieczystego nieruchomości przy ul.
Poznańskiej 14 w ten sposób, że dodać punkt 3 decyzji o następującej treści:**

nakazać Miastu Stołecznemu Warszawa przejęcie zarządu udziałem wynoszącym 0,6307 części nieruchomości warszawskiej, oznaczonej jako działka ewidencyjna nr , w obrębie , dla której prowadzona jest księga wieczysta nr , na zasadach określonych w art. 184a-186a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

UZASADNIENIE

Komisja do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich (dalej: Komisja) postanowieniem z dnia 14 marca 2018 r. , sygn. akt II R 2Zm 10 a/18 wszczęła postępowanie o zmianę własnej decyzji z dnia 18 września 2017 r., nr R 10/17, uchylającej w całości decyzję Prezydenta m.st. Warszawy z dnia z dnia . r., nr oraz odmawiającej ustanowienia prawa użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Poznańskiej 14. Strony, stosownie do art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. , zostały zawiadamiane o wszczęciu postępowania poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości, które to ogłoszenie miało miejsce w dniu 14 marca 2018 r.

Komisja zważyła co następuje:

Decyzją z dnia 18 września 2017 r., nr R 10/17, uchylono w całości decyzję Prezydenta m.st. Warszawy z dnia . r., nr . oraz odmówiono ustanowienia prawa użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Poznańskiej 14.

Postępowanie prowadzone na podstawie art. 154 k.p.a. jest postępowaniem nadzwyczajnym, którego przedmiotem - w przeciwieństwie do postępowania głównego zakończonego decyzją ostateczną - nie jest merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy, lecz zweryfikowanie decyzji ostatecznej z jednego tylko punktu widzenia, a mianowicie, czy za zmianą (uchyleniem) przemawia interes społeczny lub słuszny interes strony (wyrok NSA z dnia 27 października 2017 r., sygn. akt I OSK 152/16, publ. <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>). Decyzja wydana w wyniku postępowania prowadzonego na podstawie art. 154 k.p.a. jest decyzją wydaną w I instancji (zob. J. Malanowski, komentarz do art. 154 k.p.a. [w:] Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, M. Wierzbowski, A. Wiktorowska [red:], Legalis, 2018, wyd. 24).

Podstawowe znaczenie dla zastosowania trybu określonego w art. 154 k.p.a. ustawy ma stwierdzenie, że interes społeczny lub słuszny interes strony przemawiają za uchyleniem lub zmianą decyzji.

„Interes społeczny”, do którego odwołują się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego oraz przepisy ustawy z dnia 9 marca 2017 r., jest klauzulą generalną, tzn. stanowi zwrot językowy będący częścią przepisu prawnego, służący uelastycznieniu tekstu aktu prawnego, który celowo jest niedookreślony, ma charakter oceniający oraz odsyła do kryteriów pozaprawnych. Jako kategoria aksjologiczna, interes społeczny wiąże się zatem z realizacją, w drodze stosowania prawa administracyjnego, określonych interesów ogólnych.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. Komisja jest organem administracji publicznej stojącym na straży interesu publicznego, w zakresie postępowań w przedmiocie wydania decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich. Na Komisji spoczywa w związku z tym nie tylko obowiązek przywrócenia stanu zgodnego z prawem, ale i usunięcia skutków prawnych godzących w interes społeczny. Pojęcie interesu społecznego należy do pojęć nieostrych, nie da się ustalić jednolitej treści tego pojęcia. Zdaniem A. Skóry (*Reformatio in peius w postępowaniu administracyjnym*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego Gdańsk 2002 str. 147 - 154) interpretacja "interesu społecznego" nie stwarza większego zagrożenia niż inne pojęcia nieostre. A. Skóra wskazuje na koncepcje "matematyczne" ujmujące interes społeczny jako sumę interesów indywidualnych oraz przeważające poglądy traktujące interes społeczny jako "przeciętny". "Przeciętny" interes jest wynikiem społecznego kompromisu, mającego swe źródło w konfrontacji interesów jednostkowych (wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 18 czerwca 2008 r., sygn. II SA/Bd 111/08). W stosowaniu prawa administracyjnego szczególną rolę odgrywa uwzględnianie w toku wykładni interesu społecznego i interesu jednostkowego oraz ustalanie relacji między nimi w ramach ww. art. 7 k.p.a. Dodatkowo w prawie administracyjnym kluczowe jest kryterium sprawiedliwości społecznej z art. 2 Konstytucji RP. Z tego względu uwzględnianie interesu społecznego pełni w prawie administracyjnym ważną rolę w usuwaniu kolizji między normami zrekonstruowanymi z różnych przepisów prawnych. Co jednak istotne, treść art. 7 in fine k.p.a. może wreszcie włączać się w ustalanie treści zasad prawa oraz roli tych zasad w procesie wykładni w ramach wykorzystywania reguł systemowo-funkcjonalnych (tak też L. Leszczyński, (w:) R. Hauser, A. Wróbel, Z. Niewiadomski, *System prawa administracyjnego. Wykładnia w prawie administracyjnym*, t. 4, Warszawa 2015, s. 335-343). W tym kontekście szczególną rolę odgrywa Komisja, która zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. jest organem administracji publicznej stojącym na straży interesu publicznego, w zakresie

postępowania w przedmiocie wydania decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich. W toku postępowania rozpoznawczego Komisja obowiązana jest zatem nie tylko do przywrócenia do stanu zgodnego z prawem, ale także do usunięcia skutków prawnych, niedających się pogodzić z interesem społecznym. „Interes społeczny”, do którego odwołują się przepisy k.p.a. oraz przepisy ustawy z dnia 9 marca 2017 r. – jak wskazano powyżej - jest klauzulą generalną. Jako kategoria aksjologiczna, interes społeczny wiąże się z realizacją, w drodze stosowania prawa administracyjnego, określonych interesów ogólnych.

Zgodnie z art. 40e ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w decyzji, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 2-3, Komisja może nakazać gminie przejęcie zarządu nieruchomością warszawską lub jej odpowiednią częścią na zasadach określonych w art. 184a-186a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

W ocenie Komisji przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wskazuje na istnienie okoliczności fatycznych, które prowadzą do konieczności ochrony interesu społecznego poprzez zmianę decyzji ostatecznej. Formy wywierania presji i nacisku wobec najemców właścicieli lokali mieszkalnych, takie jak zastraszanie, nękanie lokatorów, wykonywanie uciążliwych prac remontowych w celu uniemożliwienia mieszkańcom „normalnego” zamieszkiwania i groźby procesów sądowych uzasadniają wprowadzenie nadzwyczajnych rozwiązań w celu ochrony interesu społecznego. Wskazane działania stanowić miały formę presji psychicznej wywieranej wobec lokatorów w celu doprowadzenia do dobrowolnego opuszczenia lokalu mieszkalnego, z uwagi na brak możliwości korzystania z niego zgodnie z zasadami współżycia społecznego.

Zgodnie z art. 75 ust. 1 Konstytucji RP, władze publiczne prowadzą politykę sprzyjającą zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych obywateli, w szczególności przeciwdziałają bezdomności, wspierają rozwój budownictwa socjalnego oraz popierają działania obywateli zmierzające do uzyskania własnego mieszkania. Konstytucja pojmuje w sposób szeroki politykę władz publicznych w zakresie mieszkalnictwa oraz innych działań na rzecz zaspokajania potrzeb mieszkaniowych; polityka ta obejmuje także problemy ochrony prawnej lokatorów (*vide* W. Skrzydło, *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz do art. 75*, SIP Lex 2013). Wyrazem dążeń do realizacji tej polityki w zamierzeniu ustawodawcy było wydanie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1610 ze zm., dalej: u.o.p.l.). Ustawa ta zastąpiła ustawę z dnia 2 lipca 1994 r. o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych. Zmiana ta wynikała ze zmieniającej się

rzeczywistości społeczno-ekonomicznej, a także potrzeby lepszej ochrony lokatorów oraz wzmocnienia stabilności stosunku najmu.

Komisja zwraca uwagę, że reglamentacji ustawowej podlegają najemcy lokali wchodzących w skład publicznego zasobu mieszkaniowego (własność komunalna) oraz najemcy lokali nie wchodzących w te zasoby. Zgodnie z art. 1 u.o.p.l. ustawa ta reguluje zasady i formy ochrony praw lokatorów oraz zasady gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy. Ustawa przyjęła postać unormowania uniwersalnego w tym sensie, że reguluje zasady i formy ochrony wszystkich lokatorów, zarówno z zasobów mieszkaniowych gmin, innych jednostek samorządu terytorialnego, Skarbu Państwa, spółdzielni mieszkaniowych, zakładów pracy i osób fizycznych. W świetle art. 3 ust. 3 u.o.p.l., nie jest wykluczone zastosowanie innych ustaw regulujących ochronę praw lokatorów, jeśli są one korzystniejsze dla lokatora. Takie postanowienie zawarte we wskazanej ustawie oznacza przyjęcie minimalnego standardu ochrony lokatora, możliwe jest zaś stosowanie przepisu przewidującego dalej idące instrumenty ochronne.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 października 2007 r. (sygn. akt I CNP 66/07, Lex nr 861680) wskazał, iż: „(...) ustawę z 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego stosuje się w zasadzie do wszystkich stosunków prawnych uprawniających lokatora do używania lokalu mieszkalnego, z wyjątkami wyraźnie określonymi w ustawie (art. 1a i 3). Wyłącznie zaś do mieszkaniowego zasobu gminy stosuje się tylko te przepisy ustawy, z których wyraźnie to wynika (art. 4, 8 i 20-25 oraz dotyczące publicznego zasobu mieszkaniowego art. 6f, 7 i 14 ust. 7)”.

Z kolei w postanowieniu z dnia 21 grudnia 2006 r. (sygn. akt III CZ 90/06, Lex nr 610091) Sąd Najwyższy zauważył, że „(...) uprawnienie do mieszkania, ze względu na swe funkcje, wiąże się z prawami osobistymi, tj. godnością człowieka, ponieważ radykalną alternatywę posiadania mieszkania stanowi bezdomność. W określonych wypadkach osobisty charakter uprawnienia może mieć dominujące znaczenie, np. w razie rozstrzygnięcia o prawie do lokalu socjalnego. W każdym jednak wypadku prawo do mieszkania ma również walor ekonomiczny, gdy jako dobro zbywalne, a przynajmniej ekwiwalentne może być nabyte za pieniądze. Dlatego prawne postacie władania lokalem mieszkalnym podlegające ochronie, związane z innymi prawami rzeczowymi lub obligacyjnymi (najem) uznawane są za prawa majątkowe”.

Zgodnie z art. 19 u.o.p.l., do ochrony praw lokatora do używania lokalu stosuje się odpowiednio przepisy o ochronie własności. Z powyższego wynika zatem, że najemcy przysługuje taka sama ochrona prawna do używania lokalu jak właścicielowi lokalu.

Ochrona taka obejmuje zarówno najemców lokali wchodzących w skład publicznego zasobu mieszkaniowego, jak i najemców lokali nie należących do tej kategorii. Do chwili ustania stosunku najmu najemca ma wyłączne uprawnienie do korzystania z rzeczy, z wyłączeniem nawet samego wynajmującego. Nie może on na przykład wejść do lokalu i nakazać najemcy jego natychmiastowe opuszczenie. Szczególny status prawny najmu lokali potwierdza art. 690 k.c. przewidując w zakresie korzystania z lokalu ochronę analogiczną do tej, jaka przysługuje właścicielowi (skuteczną *erga omnes*). Oznacza to, że niedopuszczalna jest ingerencja w sferę chronioną w tym zakresie także w razie naruszeń dokonanych przez osoby trzecie, nie mające żadnych praw do lokalu ani praw skutecznych względem najemcy. Ten ostatni przynajmniej w zakresie uprawnienia do korzystania z lokalu i jego realizacji jest chroniony niemal tak jak sam właściciel i ma prawo korzystać z rzeczy w sposób wyłączny i niezakłócony. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyrokach z dnia 19 lutego 2002 r. (sygn. akt: IV CKN 769/00) i z dnia 28 listopada 1975 r., (sygn. akt III CRN 224/75): „(...) najemcy przysługuje ochrona wypływająca z odpowiedniego zastosowania środków właściwych dla ochrony prawa własności właściciela rzeczy. Jediną przesłanką skuteczności tej ochrony jest istnienie uprawnienia do używania lokalu, które jest skuteczne w stosunku do osób trzecich, jak i w stosunku do samego wynajmującego”.

Zdaniem Komisji sytuacja lokatorów kamienicy przy ul. Poznańskiej 14 w Warszawie uległa radykalnemu pogorszeniu w następstwie wydania decyzji reprivatyzacyjnej, m.in. mieszkańcy kamienicy zostali pozbawieni uprawnień wynikających z umów najmu lokali komunalnych zawartych z Miastem Stołecznym Warszawa, lokatorom znacząco podwyższano czynsz, co doprowadziło do narastania zadłużenia mieszkańców kamienicy, a w konsekwencji do postępowań o zapłatę i o eksmisję. W wyniku opisanych działań doszło do zniszczenia społeczności mieszkańców kamienicy, bowiem część z nich rezygnowała z zamieszkiwania w niej, nie mogąc znieść psychicznie i fizycznie działań ze strony następców prawnych beneficjentów decyzji reprivatyzacyjnej. Powyższe działania naruszały poczucie bezpieczeństwa i miru domowego, bowiem prawo do nieskrępowanego zamieszkania bez obawy i strachu o przyszłość stanowi podstawowe prawo podmiotowe każdego obywatela i korzysta z ochrony.

W wyżej wymienionych okolicznościach rozpoznawanej sprawy należy mieć na względzie, że dla właściwego zdefiniowania interesu społecznego istotne znaczenie ma fakt, iż skutkami decyzji administracyjnej objęta jest nie tylko strona (strony) postępowania administracyjnego, ale również szereg innych podmiotów, których interesom prawo nie

przyznaje rangi interesu prawnego (vide B. Adamiak, [w:] B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Warszawa 2004, s. 71

Negatywne skutki związane z ustanowieniem użytkowania wieczystego na tej nieruchomości dotknęły nie tylko lokatorów komunalnych. Następcy prawni beneficjentów decyzji reprivatyzacyjnej nie regulowali prawidłowo należności na rzecz Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Poznańskiej 14, w związku z tym, ciężar utrzymania całej kamienicy musiała przejąć Wspólnota oraz właściciele wyodrębnionych lokali, którym przysługiwała mniejszość udziałów w prawie użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej oraz w częściach wspólnych budynku.

Wprowadzenie w treści art. 40e ustawy z 9 marca 2017 r. instytucji zarządu nieruchomością wyposażyło Komisję w instrument prawny mający umożliwić przywrócenie lokatorom sytuacji faktycznej i prawnej sprzed wydania decyzji reprivatyzacyjnej. Pojęcie zarządzania występuje na obszarach o naturze ekonomicznej, prawnej, jak i techniczno-budowlanej. Płaszczyzny te wzajemnie się przenikają. Zgodnie z tezą SN pojęcie administrowania, jako mające charakter węższy, mieści się w pojęciu zarządzania. W zasadzie obejmuje ono czynności faktyczne, do których należy: utrzymanie porządku i czystości w obrębie nieruchomości, ściąganie czynszów, rejestrowanie awarii i ich usuwanie oraz prowadzenie korespondencji (por. wyr. SN z 19.1.2006 r., IV CK 343/05, Legalis).

W myśl art. 184b ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tj. z dnia 14 grudnia 2017 r., Dz.U. z 2018 r. poz. 121), zarządzanie nieruchomością polega na podejmowaniu decyzji i dokonywaniu czynności mających na celu zapewnienie racjonalnej gospodarki nieruchomością, a w szczególności:

- 1) właściwej gospodarki ekonomiczno-finansowej nieruchomości;
- 2) bezpieczeństwa użytkowania i właściwej eksploatacji nieruchomości;
- 3) właściwej gospodarki energetycznej w rozumieniu przepisów prawa energetycznego;
- 4) bieżące administrowanie nieruchomością;
- 5) utrzymanie nieruchomości w stanie nie pogorszonym zgodnie z jej przeznaczeniem;
- 6) uzasadnione inwestowanie w nieruchomość.

Zgodnie z art. 40e ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. gmina w terminie 7 dni od dnia wydania przez Komisję decyzji o której mowa w ust. 1, przejmuje od dotychczasowego zarządcy czynności związane z zarządzaniem nieruchomością i wyznacza nowego, innego zarządcę nieruchomości. Zgodnie z ust. 3, gmina w terminie 14 dni od przejęcia czynności związanych z zarządzaniem nieruchomością wydaje w stosunku do najemcy lokalu lub innej osoby zajmującej nieruchomość decyzję określającą wysokość czynszu za zajmowany lokal

na podstawie umowy, o której mowa w art. 40b ust. 1 ustawy. Zgodnie z ust. 4 oświadczenia woli dotychczasowego zarządcy złożone osobie, o której mowa w ust. 3, są w stosunku do niej bezskuteczne, choćby zostały dokonane na podstawie umowy o zarządzanie nieruchomością warszawską lub jej częścią przed dniem wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, a po wydaniu decyzji reprivatyzacyjnej lub po powierzeniu sprawowania zarządu przez osobę, o której mowa w art. 31 ust. 1. Ustawodawca potwierdził brak skuteczności działań podejmowanych przez beneficjentów decyzji reprivatyzacyjnych, którzy nie mogli nigdy stać się stroną umów najmu z lokatorami w miejsce m.st. Warszawy. Umowy te, o ile nie zostały rozwiązane wskutek wypowiedzenia albo innych nadzwyczajnych zdarzeń bądź np. wskutek upływu czasu, na jaki zostały zawarte, wciąż wiążą strony, które je zawarły. W zakresie dotyczącym oddania gruntu w użytkowanie wieczyste i nabycia własności budynku albo jego części na podstawie decyzji reprivatyzacyjnej nie ma podstaw do przyjęcia oczywiście błędnego założenia, jakoby w tym wypadku znajdował zastosowanie art. 678 k.c. Ten ostatni przepis dotyczy bowiem sytuacji zbycia rzeczy najętej, gdy tymczasem powstanie praw rzeczowych na skutek wydania decyzji reprivatyzacyjnej nie stanowi zbycia rzeczy w rozumieniu powyższego przepisu. Co więcej, rozwiązanie przewidziane w art. 678 k.c. jest wyjątkiem od zasady skuteczności umów obligacyjnych jedynie inter partes, a w konsekwencji jako kształtujące jeden z przypadków tzw. zobowiązania realnego powinien być interpretowany ściśle i nie podlega stosowaniu analogicznemu w innych wypadkach niż wyraźnie w tym przepisie określone. W piśmiennictwie i orzecznictwie zgodnie bowiem przyjmuje się, że o rozszerzonej skuteczności praw i obowiązków podobnie jak w przypadku katalogu praw skutecznych erga omnes decydować może jedynie wprost ustawodawca.

W wyniku przejęcia zarządu ww. nieruchomością przez Miasto Stołeczne Warszawa będzie ono władne uregulować kwestię czynszów lokali oraz statusu lokali komunalnych. Dlatego, też w celu zapewnienia racjonalnej gospodarki nieruchomością położoną w Warszawie przy ul. Poznańskiej 14 oraz interesu społecznego lokatorów, należało zmienić ww. decyzję z dnia z dnia 18 września 2017 r., co ma swoje uzasadnienie z uwagi na interes społeczny zgodnie z art. 154 § 1 k.p.a.

Pouczenie:

1. Niniejsza decyzja jest ostateczna (art. 10 ust. 4 ustawy). Strona może wnieść **skargę** do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, za pośrednictwem Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji (art. 52 § 1, art. 53 § 1 oraz art. 54 § 1 p.p.s.a.). Skarga powinna czynić zadość wymogom określonym w art. 57 § p.p.s.a. Do skargi należy dołączyć jego odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich stronom (w tym dla tut. organu), a ponadto, jeżeli w sądzie nie złożono załączników w oryginale, po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych (art. 47 § 1 p.p.s.a.).
2. Stosownie do § 2 ust. 3 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221 poz. 2193, z późn. zm.) **wpis od skargi** do sądu administracyjnego ma charakter stały i **wynosi 200 (dwieście) zł.**
3. W myśl zaś art. 243 § 1 p.p.s.a. stronie może być przyznane – na jej wniosek – **prawo pomocy**. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy powinien zawierać oświadczenie strony obejmujące dokładne dane o stanie majątkowym i dochodach, a jeżeli wniosek składa osoba fizyczna, ponadto dokładne dane o stanie rodzinnym oraz oświadczenie strony o niezatrudnieniu lub niepozostawaniu w innym stosunku prawnym z adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym lub rzecznikiem patentowym. Wniosek składa się na urzędowym formularzu według ustalonego wzoru (art. 252 § 1 i § 2 p.p.s.a.). Zgodnie zaś z art. 244 § 1 p.p.s.a. prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.
4. Z uwagi na to, że doręczenie decyzji następuje w formie publicznego ogłoszenia na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy w zw. z art. 49 § 1 k.p.a. Komisja informuje, że z treścią decyzji strony mogą zapoznać się w urzędzie zapewniającym obsługę administracyjno-biurową Komisji w dniach i godzinach pracy tego urzędu.
5. W myśl zaś art. 16 ust. 3 ustawy strony mogą być zawiadamiane o wszczęciu postępowania, decyzjach i innych czynnościach Komisji poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości. Zawiadomienie albo doręczenie uważa się za dokonane po upływie 7 dni od dnia publicznego ogłoszenia.

Przewodniczący Komisji

Patryk Jaki

